

Ministru prezidenta Aigara Kalvīša runa 10.starptautiskajā Bertelsmana forumā 2006.gada 22.septembrī

Godātie kolēģi, dāmas un kungi!

Man ir liels gods piedalīties diskusijās par Eiropas nākotni – tēmu, kas ir ļoti būtiska un aktuāla. Tas nav viegls jautājums un uz to nav vieglu atbilžu. Tomēr divas lietas ir pilnīgi skaidras – ir nepieciešams redzējums un politiskā līderības uzņemšanās ES ietvaros. Lēmumi, kas saistīti ar Eiropas nākotni, neapšaubāmi ietekmēs visus eiropiešus un mūsu kaimiņus vismaz nākamo desmit gadu laikā.

Ko Eiropas Savienība nozīmē Latvijai šodien un rīt? Latvija ir ieinteresēta nodrošināt stabilu un konkurētspējīgu ekonomiku, liberālu iekšējo tirgu un augošu ES lomu starptautiskajā arēnā.

Gan ekonomikas, gan politikas dimensija ir savstarpēji saistīti procesi, un iedzīvotāji gaida vienlīdz sekmīgu ES darbību abās jomās. Iedzīvotāji vēlas redzēt konkrētus valdību un ES institūciju darbus. Mums nevajadzētu vairīties atzīt, ka viens no iemesliem, kāpēc cilvēki ir zaudējuši uzticēšanos Eiropas projektam, ir nespēja sasniegt pozitīvus un acīmredzamus rezultātus sociāli ekonomiskajā jomā. Ir viennozīmīgi nepieciešama lielāka dinamika ES ambiciozo reformu programmu īstenošanā.

Mums ir jāuzlabo Eiropas iekšējā un ārējā konkurētspēja. Es uzskatu, ka tikai atvērts un pārskatāms tirgus, modernās tehnoloģijas un kvalificēts darbaspēks var nodrošināt ekonomikas izaugsmi. Ir skaidrs, ka globālā konkurence turpinās palielināties un Eiropai ir jābūt gatavai šim izaicinājumam. Vienlaikus nākas atzīt, ka iekšējais tirgus ir tālu no pilnības. Esmu pārliecināts, ka liberālāks iekšējais tirgus sekmēs ekonomikas izaugsmi, kas mums visiem ir tik nepieciešama.

Katram Eiropas uzņēmumam – gan lieram, gan mazam – ir jāgūst labums no iekšējā tirgus, taču vienlaikus ES iekšējais tirgus nedrīkst kļūt par cietoksni, kas ir slēgts ār pasaulei – it īpaši attiecībā uz mūsu kaimiņvalstīm. Manuprāt, mazie un vidējie uzņēmumi ir uzskatāmi par mūsu ekonomikas stūrakmeni – tas noteikti attiecas uz lielāko daļu no Austrumeiropas valstīm, un mums ir jārod iespējas šī konkrētā tautsaimniecības sektora izaugsmei. Šī mērķa sasniegšanai mums ir nepieciešama mazākā apjomā, bet labāk regulēta Eiropa.

Infrastruktūra un enerģētika ir tikai dažas no jomām, kurās ir neieciešams stiprināt koordināciju ES līmenī. Nepieciešams pievērsties gan iekšējās, gan ārējās enerģētikas politikas aspektiem. Nav ne mazāko šaubu, ka šī joma ir vienlīdz nozīmīga jebkurai ES dalībvalstij neatkarīgi no tās lieluma.

Mums jāturpina attīstīt ES politisko dimensiju, lai risinātu izaicinājumus, kas saistīti ar ārpolitiku, drošību un cīņu pret terorismu, nelegālo migrāciju un organizēto noziedzību.

Mums jānodrošina efektīva Kopējās ārpolitikas un drošības politikas īstenošana. Šīs politikas ietvaros ES būtu jāveido cieša un pragmatiska sadarbība ar tās

stratēģiskajiem partneriem – Amerikas Savienotajām Valstīm, Japānu, Ķīnu, Indiju, Krieviju un citām valstīm.

ES ir konsekventi jāpilda uzņemtās saistības attiecībā uz kandidātvalstīm. Tomēr turpmākai ES paplašināšanai jābūt tiešā veidā atkarīgai no katras potenciālās kandidātvalsts individuālā snieguma. Paplašināšanās procesā jāapsver arī ES gatavība jaunu valstu uzņemšanai. Nepieciešams izpildīt pašas ES mājasdarbus, skaidri nosakot ilgtermiņa politiskos mērķus, kā arī institucionālo un tiesisko ietvaru un turpmāko ES finansēšanas sistēmu.

Mums jāturpina ES Jauno kaimiņu politikas veidošana un īstenošana. Eiropas drošība un stabilitāte ir cieši saistīta ar tās kaimiņu reģionu ekonomisko un politisko stabilitāti. Eiropas Savienības perspektīvas ir jānodrošina tādām kaimiņvalstīm kā Ukraina, Moldova un Gruzija, jo tā ir vislabākā motivācija nepārtrauktai reformu īstenošanai. Latvijas pieredze pēc neatkarības atgūšanas apliecina, ka dažādi stimulējoši pasākumi ekonomikas jomā un uzlabota ES tirgus pieejamība ir svarīgi instrumenti, lai nodrošinātu stabilu un ilgtspējīgu reformu procesa virzību.

Konstitucionālais līgums bez šaubām ir ļoti būtisks elements Eiropas nākotnes veidošanā un konkrētu mērķu sasniegšanā gan politikas, gan ekonomikas dimensijā. Tas ir labs pamats ES lēmumu pieņemšanas procesa efektivitātes un caurredzamības uzlabošanai. Vienlaikus Konstitucionālais līgums ļauj virzīties uz priekšu un īstenot mūsu ambiciozos plānus, tādējādi kļiedējot iedzīvotāju bažas un pārvēršot globalizācijas izaicinājumus Eiropas Savienības jaunajās iespējās.

Pašlaik notiek konsultāciju process par Konstitucionālā līguma nākotni.

Manuprāt, ir pārāgri apspriest konkrētus Konstitucionālā līguma pārveidojumus pirms Vācijas ES prezidentūra nav sniegusi esošās situācijas vērtējumu. Mums jābūt gataviem rast visām dalībvalstīm pieņemamu risinājumu, kā turpmāk virzīt šo Eiropas Savienībai tik būtisko projektu.

Paldies par uzmanību!